

กลยุทธ์การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการโดยใช้ผลงานวิจัย : สาเหตุและ ผลลัพธ์แห่งความล้มเหลวและความสำเร็จ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3 พฤษภาคม 2568

งานวิจัย

นิยาม

ผลงานวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ และมีที่มาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคำตอบ หรือข้อสรุปรวม ที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ (งานวิจัยพื้นฐาน) หรือการนำวิชาการนั้นมาใช้ประโยชน์ (งานวิจัยประยุกต์- Applied research) หรือการพัฒนาอุปกรณ์ หรือกระบวนการใหม่ที่เกิดประโยชน์

งานวิจัย (ต่อ)

รูปแบบ

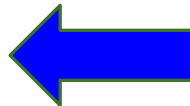
จัดได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ →
2. บทความวิจัย →
3. ในรูปของหนังสือ (monograph) →

งานวิจัย (ต่อ)

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

รายงานการวิจัยที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และชัดเจนตลอดทั้งกระบวนการวิจัย (research process) อาทิ การกำหนดประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การทำวรรณกรรมปริทัศน์ โจทย์หรือสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์ โจทย์หรือสมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลสรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ การอ้างอิง และอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าได้นำความรู้จากงานวิจัยมาตอบโจทย์และแก้ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

งานวิจัย (ต่อ)

บทความวิจัย

ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้นให้มี
ความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทาง
วิชาการหรือในวารสารทางวิชาการ

ในรูปของหนังสือ (monograph)

นำงานวิจัยมาใช้ประกอบการเขียน

งานวิจัย (ต่อ)

การเผยแพร่

1. บทความในวารสารทางวิชาการ

1.1 วารสารวิชาการระดับชาติ ต้องเป็นวารสารที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารวิชาการนั้น**ต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี** และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดย**ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบันอย่างน้อย 3 คน** ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์ หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ **ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน**

งานวิจัย (ต่อ)

เผยแพร่

1.2 วารสารวิชาการระดับนานาชาติ ต้องเป็นวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ ก.พ.อ. กำหนด ได้แก่ ERIC, MathSciNet, Pubmed, Scopus, Web of Science (เฉพาะในฐานข้อมูล SCIE, SSCI และ AHCI เท่านั้น), JSTOR และ Project Muse ทั้งนี้วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์ หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยที่ได้มีการบรรณาธิการ โดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานั้น ๆ (peer reviewer) ประเมินคุณภาพ

งานวิจัย (ต่อ)

การเผยแพร่

3. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการที่เป็นฉบับเต็มของการประชุมระดับชาติหรือระดับนานาชาติ โดยต้องมีคณะผู้ทรงคุณวุฒิหรือคณะกรรมการคัดเลือกบทความซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในวงวิชาการนั้นหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่คัดสรรกลั่นกรอง รวมถึงตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษา และแก้ไขถ้อยคำ หรือรูปแบบการนำเสนอที่ถูกต้องก่อนการเผยแพร่ในหนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (proceedings) ที่มาจากการประชุมโดยสมาคมวิชาการหรือวิชาชีพโดยไม่รวมถึงการประชุมวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา และจัดอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบหนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอาจเผยแพร่มาก่อนหรือหลังการประชุมก็ได้ ทั้งนี้ คณะผู้ทรงคุณวุฒิหรือคณะกรรมการคัดเลือกบทความดังกล่าวจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในวงวิชาการสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบัน

งานวิจัย (ต่อ)

การเผยแพร่

4. เผยแพร่ในรูปของรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ พร้อมหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้นและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ทั้งนี้ คณะผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) จะต้องไม่ใช่คณะกรรมการตรวจรับทุนหรือตรวจรับงานจ้างเพื่อให้งานวิจัยนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือข้อกำหนดของสัญญาจ้างเท่านั้น

5. เผยแพร่ในรูปของหนังสือ (monograph) พร้อมหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้นและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

งานวิจัย (ต่อ)

เมื่อได้เผยแพร่และมีการพิจารณาประเมินคุณภาพของงานวิจัยไปแล้ว การนำงานวิจัยนั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้นอีกครั้งหนึ่งจะ**กระทำไม่ได้**

งานวิจัย (ต่อ)

ลักษณะคุณภาพ

ระดับ B

- มีกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนถูกต้องเหมาะสมในระเบียบวิธีวิจัย
- แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้

งานวิจัย (ต่อ)

ลักษณะคุณภาพ

ระดับ B และ

ระดับ A

- มีการวิเคราะห์และนำเสนอผลเป็นความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว่างานเดิมที่เคยมีผู้ศึกษาแล้ว
- เป็นที่ยอมรับหรือได้รับการอ้างอิงในฐานะข้อมูลระดับชาติหรือนานาชาติ หรือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแพร่หลาย
- มีหลักฐานที่แสดงการวิเคราะห์ให้เห็นถึงคุณประโยชน์ในด้านสังคมหรือมูลค่าทางเศรษฐกิจจากนิติบุคคลองค์กรที่สาม (Third Party) ที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย

งานวิจัย (ต่อ)

ลักษณะคุณภาพ

ระดับ A+

ระดับ A และ

- เป็นที่ยอมรับอย่างโดดเด่น (outstanding) รวมทั้งได้รับการอ้างอิง อย่างกว้างขวางในฐานะข้อมูลระดับแนวหน้านานาชาติ ของสาขาวิชานั้น ๆ หรือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้แพร่หลายเป็นอย่างมาก
- มีหลักฐานที่แสดงการวิเคราะห์ให้เห็นถึงผลกระทบอย่างกว้างขวางและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงวิชาการและวงวิชาชีพจากนักบุคคลองค์กรที่สาม (Third Party) ที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อบกพร่อง

1. ชื่อเรื่องกับวัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกัน
2. การเขียนความสำคัญของปัญหาขาดความเชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การระบุตัวแปรไม่ถูกต้อง
4. ปัญหาการเขียนนิยามศัพท์
 - ไม่นิยามตัวแปรหลักที่จะศึกษา
 - เขียนทับศัพท์

5. เอกสารอ้างอิงค่อนข้างเก่า

6. ปัญหาการได้มาซึ่งตัวอย่าง

➤ ไม่ระบุวิธีการได้มาซึ่งตัวอย่าง

➤ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างไม่เหมาะสม

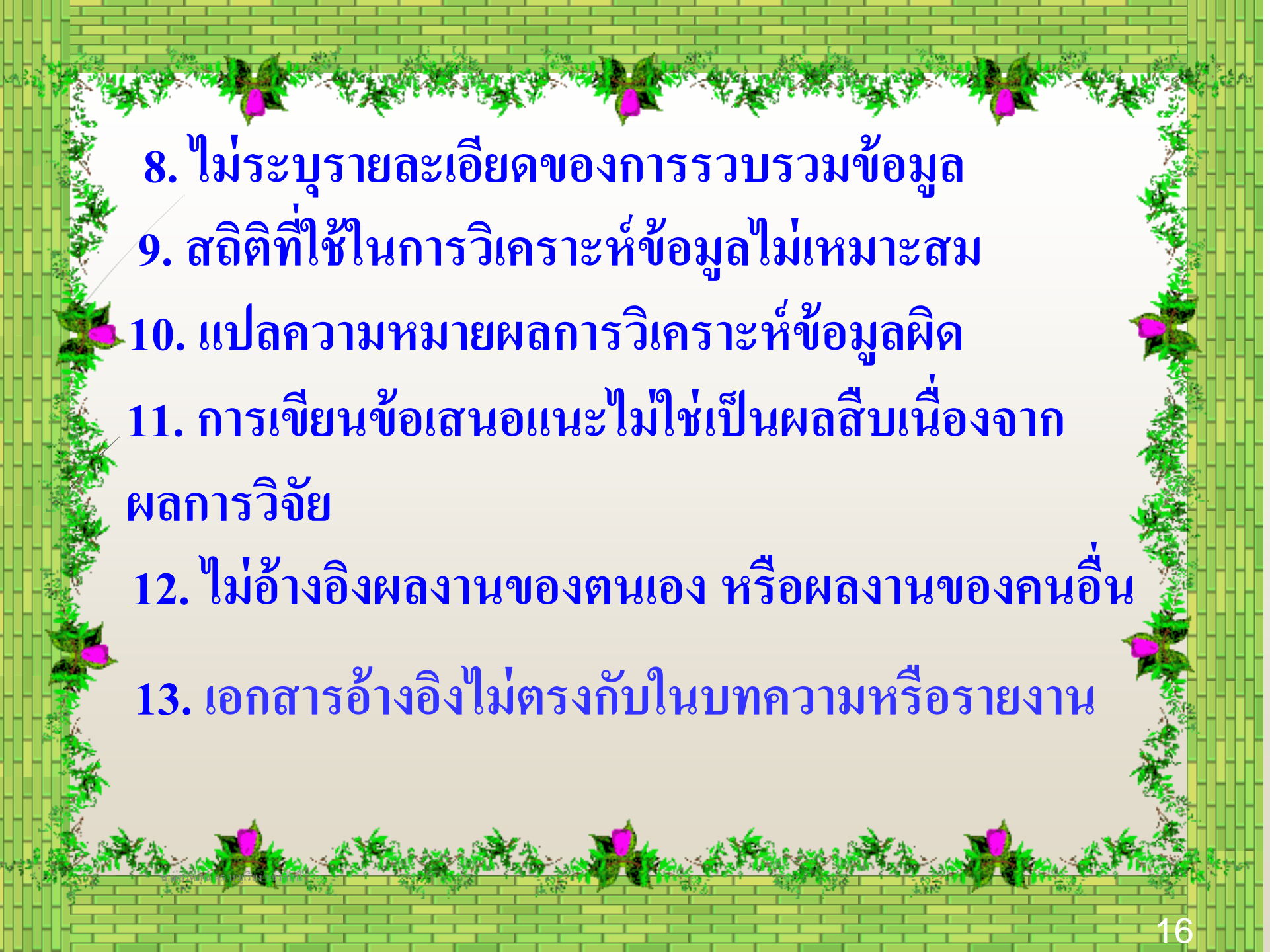
7. ปัญหาเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

➤ ไม่ระบุวิธีการสร้างเครื่องมือ

➤ ไม่ระบุรายละเอียดของวิธีการสร้างเครื่องมือ

➤ ไม่รายงานการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

➤ วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือไม่เหมาะสม

-
8. ไม่ระบุรายละเอียดของการรวบรวมข้อมูล
 9. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่เหมาะสม
 10. แปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลผิด
 11. การเขียนข้อเสนอแนะไม่ใช่เป็นผลสืบเนื่องจากผลการวิจัย
 12. ไม่อ้างอิงผลงานของตนเอง หรือผลงานของคนอื่น
 13. เอกสารอ้างอิงไม่ตรงกับในบทความหรือรายงาน

บทความทางวิชาการ

นิยาม

งานเขียนทางวิชาการ ซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้ มีวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการ โดยมีการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนอย่างชัดเจน

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

รูปแบบ

ประกอบด้วย

- การนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์
- กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์ และบทสรุป
- มีการอ้างอิง และบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

เผยแพร่

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง โดยต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินโดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (peer reviewer) **ที่มาจากหลากหลายสถาบัน** ดังนี้

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

เผยแพร่

1. เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารวิชาการ ดังต่อไปนี้

1.1 วารสารวิชาการระดับชาตินั้น ต้องเป็นวารสารที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารวิชาการนั้นต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์ หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

เผยแพร่

- 1.2 วารสารวิชาการระดับนานาชาตินั้น ต้องเป็นวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล
ที่ ก.พ.อ. กำหนด ได้แก่ ERIC, MathsciNet, Pubmed, Scopus, Web of
Science (เฉพาะในฐานข้อมูล SCIE, SSCI และ AHCI เท่านั้น), JSTOR
และ Project Muse ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่ม
สิ่งพิมพ์ หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการโดยคณะ
ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น ๆ (Peer Reviewer) ประเมินคุณภาพ

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

เผยแพร่

เมื่อได้เผยแพร่ “บทความวิชาการ” ตามลักษณะข้างต้นแล้ว การนำ “บทความวิชาการ” นั้นมาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “บทความวิชาการ” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

ลักษณะคุณภาพ

ระดับ B

- มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้อง สมบูรณ์
- มีความทันสมัย
- มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน
- เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการหรือวิชาชีพ

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

ลักษณะคุณภาพ

ระดับ A

ระดับ B และ

- มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้ หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการหรือวิชาชีพ
- สามารถนำไปใช้อ้างอิงในฐานะข้อมูลอย่างกว้างขวางในระดับชาติ มีความละเอียดและความลุ่มลึกทางวิชาการในระดับสูง

บทความทางวิชาการ (ต่อ)

ลักษณะคุณภาพ

ระดับ A+

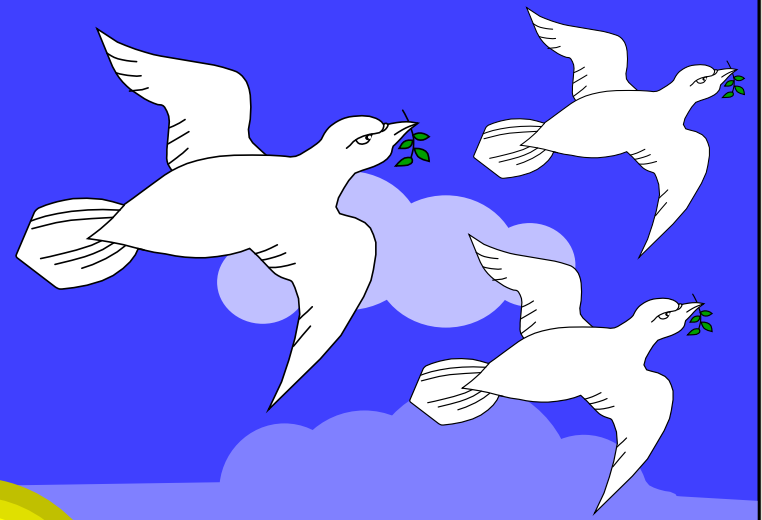
ระดับ A และ

- มีลักษณะเป็นงานที่มีการตั้งเคราะห์ และสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ (Body of Knowledge) ทางวิชาการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติหรือนานาชาติ

ข้อบกพร่องที่ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ให้ผ่าน

1. เนื้อหาไม่ทันสมัย ไม่มีประโยชน์ต่อวงวิชาการ
2. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อ
3. ขาดการสังเคราะห์ เขียนในลักษณะของการตัดแปะ
4. เนื้อหาที่เขียนไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดของผู้เขียน
5. ขาดการนำเสนอที่ชัดเจน
6. ขาดหลักฐานว่ามีผู้นำไปใช้อ้างอิงอย่างกว้างขวางในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ
7. เนื้อหาไม่ได้รับการยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
8. ภาษาที่ใช้ไม่เป็นภาษาวิชาการ

สวัสดีค่ะ

ศ.เกียรติคุณ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์

